

SVALÖVS GILLES ÅRSKRÖNIKA 2006.

Av Elsbeth Sjödin

GILLESBRÖDER OCH GILLESSYSTRAR!

Som hävdadecknare är jag ung – I Svalövs Gille är jag gammal. Här har jag lyssnat till många årskrönikor, de senaste av Elisabeth Lyhagen, dessförinnan av hävdadecknaren med stort H, Margareta Hjelm. I 20 års tid fick vi årsfakta från Svalöv på Margaretas vis. Mest minnesvärd var kanske hennes första krönika, den där Svalöv med alla sina aktiviteter liknades vid ett träd, kanske en bok med alla sina grenar. – Om verksamheten i Svalöv kan symboliseras av ett träd, så får årets träd bli en julgran, full med pynt.

Den granen har fått uppleva ett ovanligt år. Först en vinter med så mycket snö att snöröjningen kostade drygt dubbelt så mycket som budgeterats, en märklig vår och så en julimånad med värmerekord, 20,3 grader i medeltemperatur. Och nu undrar jag om vi inte snart får nederbördsrekord, allt som oftast kan vi notera extra mycket vatten med extra mycket brus i Svalövsbäcken.

Ljuset från Svalöv, som nått långt och gjort Svalöv känt, det har spritts från Svalövs många skolor, de lysande lamporna i julgranen. Grundskolans lampgiring ter sig ganska lik genom åren, väl med en något mer styrd och enhetlig form numera. Skenet från skollamporna kan kanske bli litet mer välkomnande, när ”Nätverket för en tryggare skola”, som polisen tagit initiativ till, hunnit ge resultat.

Men nyheter finns med ett allt klarare ljus: Svalövs gymnasium, som i år bygger ut för 63 miljoner för bl. a. bättre matsal och nya NO-salar. Samtidigt söks nya internat för allt fler elever. Just nu har Svalövs Gymnasium drygt 300 elever, några på fordonsprogrammet, det stora flertalet har valt naturbruksprogrammet med inriktning på jordbruk eller djurvård.

Vi som haft Svalövs Djurpark som utflyktsmål med barn eller barnbarn, och som tyckte det var trist när djurparken monterades ner, nu kan vi börja glädja oss igen. Elevprojektet, uppbyggnaden av den nya djurparken, har kommit så långt att man räknar att kunna öppna djurparken i vår. Kanske blir de två dvärgåsnorna, som väntas komma i dagarna, att bli djurparkens nya favoriter. Än mer finns att se i smådjursstallet med avdelning för gnagare, reptiler och apor, där finns akvarier och fågelburar och ett växthus med öken- respektive regnskogsmiljö, öppet för besök alla vardagar 7.30 – 16.30.

Julgranens mest lysande lampa är Fridehems Folkhögskola, vars musiklinje är berömd och eftersökt. Nu finns också profilkurser, som ger gymnasiekompetens samt möjlighet att lära sig t.ex. foto, måleri eller design. Från Fridhem till scenskolan i Malmö gick 3 elever förra året och en i år. Nu får teaterlinjens elever än bättre möjligheter, gamla gymnastikhuset, ”Lings minne”, har byggts om och till, till ett teaterhus med spel- och repetitionslokaler med plats för gästspel och digital bio.

På Fridhems Folkhögskola har man alltid anlitat goda arkitekter, så också denna gång då nya teaterhuset ritades av arkitektfirma lokal XXX i Stehag.

Mycket iögonenfallande är hur Svalövsgranen vuxit detta år. På flera gamla ödetomter reser sig nu nya hus, och utefter den s.k. Kyrkstigen har det blivit en hel husrad. Även Hantverksgården har förnyats. Christer Nordahl som köpt Hantverksgården tänkte riva ett fallfärdigt hus på tomten, men länsantikvarien och kommunen övertalade honom att renovera i st. vilket han gjorde så förtjänstfullt att han nu tilldelats Svalövs Kommuns byggnadsvårdspremie för restaurationen.

Inflyttning till Svalöv har bl. a. inneburit stor omsättning på villor, Svalövs Kommun är 3:a i landet i detta avseende. Gamla möbelaffären brann och försvann, på tomten planerar nu AB Grinthus att bygga bostadsrätter. Många vill lämna stort hus och flytta till mindre, vilket gjort marklägenheter mycket eftersökta.

Med gyllene spadar och bubblande dryck firades den formella byggstarten på f.d. koloniområdet vid S. Parkvägen, där 17 marklägenheter skall vara klara för inflyttning till sommaren. Mycket av den goda jorden på kolonilotterna har schaktats och körts bort, den skall ersätta den förgiftade jorden på BT-Kemi-orådet i Teckomatorp. Något gyllene pris för husens utformning kan Kommunen knappast räkna med. När Svalövs Kommun bygger satsas varken på speciell arkitekt eller på hus som ritats just för att passa för koloniområdet, det fick bli en modell som ritats för och uppförts någon helt annanstans.

Vad vore en julgran utan sina runda, glänsande kulor? –Föga! Kulorna i granen är Svalövsföretagen. Se där, en av de stora nära toppen, Svalöv-Weibull AB. Den kulan är inte längre vad den har varit, glansen mattas och den krymper, verksamheten inskränks: Nu satsas på färre växtslag och färre länder, ¼ av arbetsstyrkan försvann också, i år. Kanske är det symptomatiskt att man planerar att radera ut den lilla rara symbolen för kulan, den gamla möllan. I stället för gamla möllor kan Svalövs horisont snart präglas av de många vindmöllornas propellrar. Eolus Vind AB, som vill bygga tre vindkraftverk vid Halmstadgården, råkade dock ut för ett annat blåsväder än man tänkt sig. Svalövs Kommun har utsett åtta områden lämpliga för vindkraftverk, dit räknas inte området vid Halmstad, varför Kommunen motsätter sig Eolus planer. Men Länsstyrelsen ger Eolus rätt och ger miljötillstånd för bygget, och striden kan gå vidare Utan att avskräckas av detta blåsväder vill nu också ägarna till Lönnstorps gård uppföra fyra vindkraftverk.

Om de stora företagskulorna i granen är få, är de små desto fler och mer betydande. 75 % av företagen i Kommunen är fåmansbolag, det är de som med sin vitalitet ger Svalövsgranen liv. 2005 var ett rekordår för antalet nya företag i Kommunen, vilket lett till allt mindre arbetslöshet här, nu i oktober bara 2 %! Företagsalliansen satsar hårt på ”Starta eget” kurser, ökad kunskap ökar chansen

att lyckas. Av 287 fåmansföretag som startat de senaste fem åren är 250 kvar. Projektet ”Våga vara företagare” vänder sig till kvinnor, eftersom det nu ofta är kvinnorna som vill starta företag. Etableringarna har bl. a. handlat om handel, konsthantverk och service. Så nu är Svalöv en plats där man inte bara kan få tag på en utmärkt hantverkare, som kommer när han lovat (eller nästan när han lovat) utan också en plats där man lätt kan få hjälp med det mesta.

Ett bra exempel på nyföretagsamheten här är Helen Persson, som driver ”Fotvårdspecialisten i Svalöv” sedan 2004. Servicen omfattar medicinsk fotvård, men passar också friska fötter, som förvandlas från kantiga och trötta till mjuka och promenadglada. Nöjda kunder har fått verksamheten att växa, nu utökas den till hälsocenter i Häljarp och Lund.

”Årets företagare”, det är Bodil och Nisse Carlsson, som driver Pressbyrån. Att jag nämner Bodil först beror inte på artighet, nej men det var hon som började, hon tog över Pressbyrån 1995. Efter två år fick hon med sin man och nu är Pressbyrån ett familjeföretag med fem anställda. Priset ser de som ett bevis på att arbete lönar sig: på 10 år har Pressbyrån utvecklats till ett modernt litet centrum, en verklig mötesplats för många Svalövsbor.

Dags att rikta blicken mot julgranens topp, där stjärnan finns, Svalövs ledstjärna, kommunledningen och kommunhuset. Årets stjärna kunde blivit utbytt, men Svalövsborna valde att behålla förra årets modell. Det är en stjärna som värnar sin plats, dess vänliga strålgans har fått en kallare nyans sen kommunhusets salar stängdes för utomstående, dvs. för oss Svalövsbor. Men handlingskraft finns, nu förhandlas om försäljning av fjärrvärmenätet, även halmeldningsverket kan komma med i försäljningen. Eon bjuder mest och passar därmed Kommunen bäst, trots att Eon kommer att låta halmeldningsverket, bli fliseldningsverket till föga gagn för traktens bönder.

Satsning på skola, vård och omsorg har varit refrängen detta valår, i övrigt gäller sparsamhet. Särskilt sparar Svalövs kommun på pengarna till kulturen, som bara får 1,5 % av budgeten, minst i hela Skåne! Detta måste ha blivit ett ganska surt äpple att bita i för den just installerade nye chefen för biblioteket och allmänskulturen, Christian Dahl.

Ändå finns så mycket att glädja sig åt i vår Svalövsgran: en nära nog oräknelig mängd av mycket tilltalande men sinsemellan väldigt olika julprydnader, stora och mobila, spretiga eller koncentrerade, det är alla föreningarna, som verkligen livar upp hela granen Här bör var och en kunna finna någon som lockar.

Intensiv aktivitet bjuds på Svalövs Athletic Club med inriktning på friskvård eller ökad kondition, årets nyhet, corepass innebär stabilitetsträning för mage och rygg. Gk Pantern, förr en klubb för elitgymnaster, ägnar sig nu åt motionsgymnastik för herrar. Motsvarigheten för damerna är Svalövs Gymnastikförening med såväl mjukgympa som motionspass på programmet.

Lättsammare och kanske glädjerekare motion får man i Gillesstugan hos Söderåsens Folkdansgille, där dansar barn från fyra års ålder och ungdomar och äldre utan åldersgräns. Och så får man chansen att visa upp sig i dansens virvlar, på Svalövsdagen och på nationaldagen t.ex. och åka på läger och vara med om maskerad och mycket mer.

Mycket händer också hos Svalövskorpen, 1985 utnämnd till Sveriges bästa korpklubb. Korpens "Busruset" har haft dagisbarn från hela kommunen som deltagare. Brandbilens siren ger startskottet för en runda runt Västervångsdammen och över bäcken, vid målgång väntar korb, frukt och viktigast: medalj. Årets lopp var det tolfte i ordningen, men med decimerat deltagarantal eftersom kommunen inte ansåg sig ha råd till busstransport för förskolorna utanför Svalöv. På söndag, skyltsöndagen är Svalövskorpen också i gång förstås.....

Motion i naturen och kanske också musik, om man kan kalla klockgrodnornas aftonkonsert musik – det och mycket mer av naturens sällsamheter kan man få uppleva i Svalövs Naturvårdsförening.

För den som vill skapa sin egen natur, finns Trädgårdsföreningen Ärtan, en förening med växtkraft,. Just nu övar "ärtorna" sig i konsten att klippa rätt i buskar och fruktträd. I Ärtan finns stor sakkunskap med vars hjälp alla buskar och träd i Hjalmar Nilssons Park, Svalövsparken, kunde ges en namnskylt och Svalövs Gille visade positivt intresse för att ge ut ett moderniserat nytryck av häftet "Hjalmar Nilssons Park". Men av dessa planer blev intet, Svalöv-Weibull AB sa nej, eftersom man just nu bygger upp skydd mot inkräktare och citat: "inte vill göra parken mer tillgänglig och bidra till att öka antalet besökande". Mer framgång hade Svalövs Gille med förslaget att hedra Gustav Eliasson, genom att låta ett parkområde bära hans namn. På Svalövsdagen, den 20 maj, var det dags att avtäckta namnskylten vid högtidlig invigning av Gustav Eliassons Park.

Jubilarer finns det gott om i år bland föreningarna: Skånelin firade 20-årsdag med utställning och erbjöd kommunen att utbilda lärare i linhantering, ett erbjudande som inte besvarats. Så har Svalövs båda livaktiga pensionärsföreningar jubilerat, SPF firade 30-årsdag och PRO firade dubbelt, 60 år. Förr fanns en blå och gul kula i granen, som man inte kunde missa, Svalövs Lottakår med berömd julmarknad, nu ett minne blott, sedan Lottakåren lades ner i maj i år.

För den med intresse för gångna tider finns mycket att hämta hos Rönneberga Härads Hembygdsförening och man blir inte ensam, i år har runt 2000 personer besökt Hembygdsgården, som håller öppet på söndagarna om sommaren. En riktig pärla bland Svalövsgranens prydnader är Svalövs Filmstudio, som står för bio på Palladium. I höst erbjuds vi filmupplevelser sju måndagar i udda vecka och sen kan vi se framåt mot den....januari 2007., då börjar vårens filmsäsong. Se där, nu har vi hamnat på år 2007 men det får Ni inte höra mer

om förrän om ett år, så nu tackar jag för mig och för att Ni, Ärade Gillessystrar och Gillesbröder, lyssnat till min årskrönika förår 2006.